

Tilburg University

Chippen

van Damme, E.E.C.

Published in:
Algemeen Dagblad

Publication date:
2002

Document Version
Peer reviewed version

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Damme, E. E. C. (2002). Chippen. *Algemeen Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

CHIPPEN

“Kan ik 2 Euro pinnen?” vroeg de jongen die voor me aan de kassa van de supermarkt stond. “Natuurlijk”, zei de kassière, die klaarblijkelijk getraind was om service te verlenen. Ik realiseerde me dat de winstmarge op deze transactie laag was, en toen de jongen de belendende snackbar binnenliep om een ijsje te kopen, vroeg ik me af wat betalen nu eigenlijk kost.

Betaalt u kostenbewust, of kijkt u vooral naar het betaalgemak? Alleen het laatste telt natuurlijk, de winkelier draait immers voor de kosten op. Of u nu een goedkoop of een duur betaalmiddel kiest, u betaalt evenveel. U profiteert, terwijl een ander betaalt. Economen spreken in dit geval van een “externaliteit” en zij weten dat zoiets tot een inefficiënte uitkomst leidt. Het is hier niet anders. Naar schatting kost het betalen de detailhandel (exclusief de warenhuizen) dit jaar ongeveer € 900 miljoen, een bedrag dat € 117 miljoen (13%) lager zou kunnen zijn als efficiënt betaald zou worden.

Weet u wat het kost om te betalen? Weet u welk betaalmiddel het goedkoopst is?

In de detailhandel betalen wij vooral contant of met PIN. In totaal wordt dit jaar ongeveer 5 miljard keer afgerekend, 4 miljard keer wordt contant betaald en 770 miljoen keer wordt gepind. In minder dan 1% van de gevallen wordt de chipknip of creditcard gebruikt. Kleine bedragen worden vooral contant betaald, grotere met PIN. Het gevolg is dat als percentage van de waarde pinnen belangrijker is. Van de ongeveer € 74 miljard die wij in de detailhandel besteden, wordt ongeveer 50% met PIN betaald en 45% contant. Hoewel bijna iedereen over een chipkaart beschikt, wordt hij nauwelijks gebruikt: slechts 0,1% van de uitgaven wordt gechipt.

We betalen vooral naar ons gemak. We vinden het plezierig wat contant geld op zak te hebben, maar ook weer niet teveel. Kleine bedragen (onder de € 20) betalen we liefst contant. Aan Euro's zijn we overigens nog steeds niet goed gewend, relatief werd de gulden veel vaker gebruikt. Ook chippen is geen dagelijkse bezigheid, en als we de

chipkaart opladen dan doen we dat met mate. Sinds de invoering van de Euro wordt er vooral veel meer gepind. Pinnen vinden we gemakkelijk, modern en relatief veilig.

Voor winkeliers is pinnen echter relatief duur. Ze moeten apparatuur aanschaffen (€ 500 per terminal) en per betaling moet verbinding gelegd worden met de centrale computer van de banken om te kijken of het saldo voldoende is. KPN profiteert dus in belangrijke mate van onze voorkeur om te pinnen. Elke pinbetaling kost ongeveer 20 Eurocent. Dit is ongeveer het dubbele van wat chippen kost en drie keer zoveel als contant betalen. Natuurlijk is het voor de meeste winkeliers ook niet aantrekkelijk om alleen cash te accepteren. De kosten voor het verzekeren tegen diefstal en voor geldtransport worden dan te groot.

Eigenlijk zouden we dus veel meer moeten chippen. Tot € 5 is cash het goedkoopst, maar daarboven, en zelfs tot € 320 is chippen het meest efficiënte betaalmiddel. De pinpas zou dus nauwelijks gebruikt moeten worden.

Waarom pinnen we dan zoveel en chippen we zo weinig? Men mag vermoeden dat de banken meer aan het pinnen verdienen en dus weinig interesse hebben het chippen te promoten. De detailhandel die voor de kosten opdraait klaagt wel over de banken, maar is weinig innovatief. Per keer dat u chipt i.p.v. pint bespaart een supermarkt ongeveer 10 eurocent, dus waarom geven ze u geen korting? Toegegeven, het lijkt weinig, maar voor een beetje supermarkt komt dit toch neer op tienduizenden Euro's per jaar. Daar moet toch een mooie actie van te maken zijn.

Eric van Damme

The column discusses the use and costs of various means of payment in the Netherlands. The most popular way of payment (PIV) ^{debit card or} is also one of the most costly ones, while an efficient payment mechanism (Chip or electronic purse) is hardly used. Efficient payment would require that amounts up to €5 are paid in cash and amounts between €5 and €320 by electronic purse. Retailers could induce efficient payment if they would pass on expenses to customers.